

Länsstyrelsen
Västerbotten

Beslut

Datum

2016-09-12

Ärendebeteckning

511-2021-2013

1(9)

Enligt sändlista

Beslut om bildande av naturreservatet Kvarnbrännan i Vindelns kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen i Västerbotten förklarar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, som naturreservat.

För att uppnå och tillgodose syftet med naturreservatet beslutar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap. 5, 6 och 30 §§ miljöbalken samt 22 § första stycket förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer Länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 2.

Beslutet riktar sig till var och en, fastighetsägare och innehavare av särskild rätt, vars rättigheter att använda mark- och vattenområden berörs inom reservatsområdet. Beslutet riktar sig även till allmänheten.

Administrativa uppgifter

Namn	Kvarnbrännan
Dossiernummer	2402322
NVR-id	2045069
Kommun	Vindeln
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Kvarnbrännan ligger 2,5 km NV om Åmsele, Ekokarta 22J 2c-d och 22J 3c-d, mitt-koordinat:704591, 7165216 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	32c, norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter
Gräns	Se bifogad beslutslista, bilaga 1.
Markägarkategori	Enskilda
Fastighet	KVARNBRÄNNAN 1:45
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	218,4 hektar
Landareal	215,8 hektar
Areal produktiv skog	181,0 hektar

Syftet med naturreservatet

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av brandpräglade sandbarrskogar, barrblandskogar och andra ingående naturtyper samt områdets helhetsvärden i form av ett sammanhängande naturlandskap med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska huvudsakligen uppnås genom naturvårdsbränning och genom att naturmiljöerna får utvecklas fritt genom intern dynamik. Det ska även finnas möjlighet att vidta bränningsefterliknande åtgärder. Vid behov ska viltstängsling kunna utnyttjas. På mindre delar som nyligen avverkats eller delar med ungskog ska lövgynnande åtgärder kunna utnyttjas. Hydrologiskt påverkade våtmarker och vattendrag ska kunna restaureras. Informationsskyltar sätts upp för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

Skälen för beslutet

Kvarnbrännans naturreservat är ett område med mycket höga naturvärden huvudsakligen kopplade till brandpräglad, gammal sandtallnatskog med en rik marksvampsflora samt barnaturskog och lövrik barrblandskog. Reservatet är ett stort och varierat naturskogsområde med gott om naturskogsstrukturer som gamla tallar och granar, död ved, varierad beståndsstruktur och inslag av grova aspar och sälgar. Inom området finns större arealer sandbarrskogar som är ~~som är~~ särskilt hotade i det brukade skogslandskapet och en prioriterad skogstyp för skydd.

I området förekommer ~~av~~ ett stort antal naturskogslevande indikatorarter och rödlistade arter. Området hyser en särskilt rik marksvampsflora. Dessa arter är beroende av naturskogsmiljöer med god trädkontinuitet och gamla tallar och har därför mycket små möjligheter att fortleva i ett brukat skogslandskap. Kvarnbrännan berörs även av två åtgärdsprogram för hotade arter (*Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar* och *Åtgärdsprogram för skalbaggar på äldre död tallved*).

Genom beslutet undanröjs exploateringshot och förutsättningarna för ett bevarande av Kvarnbrännans naturmiljöer, med därtill hörande strukturer, processer och arter, förbättras. De höga naturvärden som dokumenterats i reservatsområdet kräver ett omfattande och långsiktigt skydd för att de ska kunna bevaras och utvecklas.

Reservatsföreskrifter

För att uppnå syftet med reservatet gäller följande föreskrifter.

A. Föreskrifter enligt 7 kap. 5 § andra stycket miljöbalken om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden.

Det är förbjudet att:

1. uppföra byggnad eller annan anläggning som till exempel mast, vindkraftverk eller stängsel,
2. bygga om eller ändra befintlig byggnads eller anläggnings konstruktion, funktion eller användningssätt,
3. anlägga väg, parkeringsplats, stig, spång, ledning eller rör,
4. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar marktopografi eller dräneringsförhållanden som till exempel grävning, plöjning, sprängning, borrhning, schaktning, dikning, rensning eller utfyllning,
5. tippa, dumpa eller anordna upplag,
6. bedriva verksamhet som förändrar vattenflöde eller bottentopografi som till exempel dämning eller reglering,
7. utföra skogsbruksåtgärder som till exempel att plantera eller att avverka, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
8. inplantera för området främmande djur, växter eller andra organismer,
9. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga skogsbilvägar, med undantag för uttransport av fäلت högvilt samt för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
10. släppa ut eller sprida gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, jordförbättringsmedel, kalk eller växnäringsämnen.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § miljöbalken om vad fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet förpliktigas att tåla.

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar uppförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet, där inget annat anges avses hela reservatet:

1. utmärkning av reservatets gränser enligt Naturvårdsverkets riktlinjer,
2. uppsättning och underhåll av informationstavlor,
3. skötselåtgärderna naturvårdsbränning eller bränningsefterliknande åtgärder så som ringbarkning, röjning av barrträd, mekanisk markberedning, hyggesbränning, och stängsling,
4. skötselåtgärden restaurering av vattendrag,
5. undersökning och dokumentation av områdets djur- och växtarter samt mark- och vattenförhållanden.

C. Föreskrifter enligt 7 kap. 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas, samt om ordningen i övrigt, inom naturreservatet.

Det är förbjudet att:

1. göra åverkan på berg eller mark, till exempel genom att måla, borra, rista, hacka, gräva eller omlagra,
2. fälla, flytta, ta bort eller på annat sätt skada levande eller döda träd eller buskar, såväl stående som liggande,
3. medvetet störa djurlivet, till exempel genom att klättra i boträd eller uppehålla sig nära rovfågelbo, lya eller gryt,
4. framföra motordrivet fordon annat än på befintliga skogsbilvägar, med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark eller på is,
5. sätta upp tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning med undantag för utmarkering av skoterled.

Undantag från föreskrifterna

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för

- a) förvaltaren av naturreservatet, eller den som förvaltaren uppdrar åt, att vidta de åtgärder som anges i B-föreskrifterna med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken i detta beslut och som beskrivs i bifogad skötselplan,
- b) renskötsel i enlighet med rennäringslagen (1971:437),
- c) normalt underhåll av befintliga vägar,
- d) normalt underhåll av befintlig skoterled och cykel/vandringsled.

Ärendets beredning

Kvarnbrännans höga naturvärden blev först kända 2005 i samband med skogsstyrelsens nyckelbiotopsinventering. Då klassades delar av områdets sandbarrskogar som nyckelbiotop. Senare har Skogsstyrelsen genomfört ytterligare nyckelbiotopsinventeringar och klassat stora delar av området som nyckelbiotop eller område med naturvärde.

Länsstyrelsen har också inventerat området vid ett antal tillfällen och kunnat konstatera höga naturvärden även utanför nyckelbiotoperna.

Arbetet med att skydda området sattes igång i och med att marksägaren i mars 2013 skickade in en intresseanmälan inom Komet-programmet (Kompletterande metod för skydd av värdefull skog) för att föreslå ett skydd av området.

I september samma år tillstyrkte Naturvårdsverket att Länsstyrelsen påbörjande förhandlingar med markägaren med syfte att bilda naturreservat av området. Länsstyrelsen har fört en dialog med markägaren som bland

annat resulterade i en utökad intresseanmälan som omfattade resterade delar av skiftet.

Efter förhandlingar med markägaren har staten träffat en överenskommelse om intrångsersättning och betalat ut ersättningen.

Reservatsförslaget har sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Samtliga remissinstanser har antingen tillstyrkt reservatsförslaget eller avstått från att yttra sig.

Beskrivning av reservatet

Kvarnbrännans naturreservat ligger ca 2,5 km nordväst om Åmsele. Området utgörs av ett stort sammanhängande naturskogsområde med bland annat brandpräglade, talldominerade sandbarrskogar och lövinblandade barrnaturskogar med förekomst av äldre asp och sälg. Området har mycket höga naturvärden knutna till det naturskogsartade skogstillståndet, med god förekomst av strukturer som gamla träd av både tall, gran och löv, god trädkontinuitet, åldersspridning i trädskiktet samt stående och liggande död ved.

I området finns även två våtmarker, Rörmyran och Gökmyran, som är en del av det större våtmarksområdet Maltmyran som bedömts hålla mycket högt naturvärde, klass 1, i våtmarksinventeringen. Reservatet hyser flera sällsynta och rödlistade arter som är beroende av gamla naturskogar. Särskilt framträdande är områdets rika marksvampsflora som är beroende av områden med en lång trädkontinuitet. Tillgängligheten till naturreservatet är god tack vare att ett antal vägar går genom området.

Länsstyrelsens motivering

Motiv för skyddet är att bevara områdets helhetsvärden och att motverka exploatering. Området har egenskaper och strukturer som utvecklats under förutsättning att naturliga processer fått verka relativt ostört under lång tid. För att områdets värden ska bestå behöver det därför undantas från skogsproduktion och annan exploatering som innebär att naturvärdena påtagligt skulle skadas.

Områden med naturskog blir allt mer sällsynta i länet och att skydda dessa kvarvarande fragment av det ursprungliga skogslandskapet är avgörande för att bevara den biologiska mångfalden. Inom den naturgeografiska region (32c) där Kvarnbrännan är beläget utgör arealen formellt skyddad naturskog endast cirka 2 procent av den totala skogsmarksarealen.

Överensstämmelse med planer och strategier för skydd och förvaltning

Bevarandet av området ligger i linje med antagna nationella och regionala strategier för skydd av värdefulla arter och naturmiljöer.

De östra delarna av området ligger i en skogsbiologisk värdetrakt och därmed är förutsättningarna goda att långsiktigt bevara och utveckla de utpekade värdena. Tack vare placeringen i en värdetrakt bidrar skyddet även till bättre grön infrastruktur och ökad biologisk mångfald på landskapsnivå.

Inom Kvarnbrännan förekommer naturliga successioner efter brand och de östra delarna av reservatet ligger i en trakt särskilt prioriterad för naturvårdsbränning.

De rika förekomsterna av gamla tallar, förekomsten av död tallved och brandpräglade tallskogar är särskilt värdefullt eftersom reservatet ligger i en trakt särskilt prioriterad för skalbaggar knutna till tall (nyligen död tall och äldre död tallved).

Större arealer sandbarrskog förekommer i området vilket är en prioriterad skogstyp för skydd. Prioriterade skogstyper är de skogstyper som Sverige har ett internationellt ansvar att bevara samt de skogstyper som bedöms vara underrepresenterade i formellt skyddade områden.

Kvarnbrännan berörs även av två åtgärdsprogram för hotade arter, *Åtgärdsprogram för bevarande av rödlistade fjälltaggsvampar* och *Åtgärdsprogram för skalbaggar på äldre död tallved*, och har en mycket skyddsvärd marksvampsflora.

Förenlighet med miljömål och EU-direktiv

Bildandet av Kvarnbrännans naturreservat stärker möjligheterna att nå miljömålet *Levande skogar* genom att ca 180 hektar produktiv skogsmark ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar dessutom till att stärka möjligheterna att nå miljömålet *Ett rikt växt- och djurliv* genom att förekommande typiska arter ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar även till att stärka möjligheterna att nå miljömålet *Myllrande våtmarker* genom att ca 27 hektar våtmark med höga naturvärden ges ett långsiktigt skydd. Reservatet bidrar också till att stärka möjligheterna att nå det nationella friluftsmålet *Tillgång till natur för friluftsliv* genom att naturmiljöernas upplevelsevärden bevaras.

Vindelälven är ett nationellt särskilt värdefullt vatten och i den östra delen rinner ett biflöde till Vindelälven, Stenbäcken, genom området.

Naturreservatet berör ett område som är av riksintresse för naturvård, friluftsliv och kulturmiljövård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Reservatet ingår dessutom i ett riksintresse rörligt friluftsliv (4 kap. 2 § miljöbalken) och skyddade vattendrag (4 kap. 4 § miljöbalken).

Naturreservatsbildningen syftar till att långsiktigt öka och säkerställa förekommande naturvärden och friluftsvärden.

Vidare bidrar skyddet till att det ingående Natura 2000-området Vindelälven (SE0810435) i form av biflödet Stenbäcken, med sina naturligt förekommande växter och djur, ska bidra till gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-typen på biogeografisk nivå.

Länsstyrelsens bedömning

Länsstyrelsen bedömer att skogsbruk inte går att förena med ett bevarande av områdets höga naturvärden. Länsstyrelsen bedömer också att andra

arbetsföretag eller anläggningar inte är förenliga med ett bevarande av områdets helhetsvärden.

Naturresevat är den lämpligaste skyddsformen för områden som är stora och sammansatta med flera olika värdefulla naturmiljöer med ett sådant skötselbehov att en skötselplan krävs och där det krävs starka restriktioner under lång tid för att värdena ska kunna bibehållas och utvecklas. Länsstyrelsen har bedömt att Kvarnbrännan därför, i enlighet med miljöbalkens mål om skydd av värdefulla natur- och kulturmiljöer och bevarande av biologisk mångfald (1 kap. 1 § miljöbalken), bör förklaras som naturresevat enligt 7 kap. 4 § miljöbalken.'

Reservatet berör ett kärnområde som är av riksintresse för rennäringen (3 kap. 5 § miljöbalken). Länsstyrelsen bedömer att ovan nämnda riksintresse är förenligt med ett skydd av området.

Länsstyrelsen bedömer att de positiva effekterna av att bevara området överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändning. Vid avvägning enligt 7 kap. 25 § har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna inte går längre än vad som krävs för att syftet ska uppnås.

Konsekvensutredning

I enlighet med vad som sägs i 4 och 5 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning, bedömer Länsstyrelsen att ordningsföreskrifterna enligt 7 kap. 30 § miljöbalken innebär så begränsade kostnadsmässiga och andra konsekvenser att det saknas skäl för en konsekvensutredning av regelgivning.

Upplysningar

Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskild betydelse är att mindre delar av området är utpekade som ett Natura 2000-område enligt EUs Art- och habitatdirektiv (92/43/EEC). Beträffande Natura 2000-området gäller tillståndsplikt enligt 7 kap. 28a-29b §§ miljöbalken för åtgärder och verksamheter som direkt eller indirekt på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön. Det gäller även åtgärder som vidtas utanför Natura 2000-området.

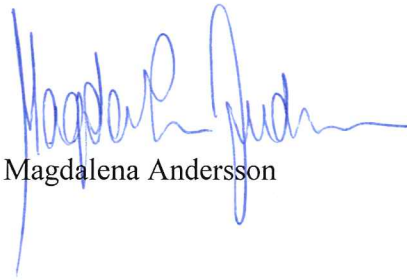
Före anordnandet av fasta renskötselanläggningar ska samråd ske med Länsstyrelsen enligt 12 kap 6 § miljöbalken, enligt vad som framgår av 7c § förordningen (1998:904) om anmälan för samråd.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap. 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl och om det är förenligt med förbudet/föreskriftens syfte.

Enligt 29 kap. 2 och 2a §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap. miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan länsstyrelsen enligt 26 kap. 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt 4 § skogsvårdslagen (1979:429) ska lagens bestämmelser eller föreskrifter inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 3.

Magdalena Andersson

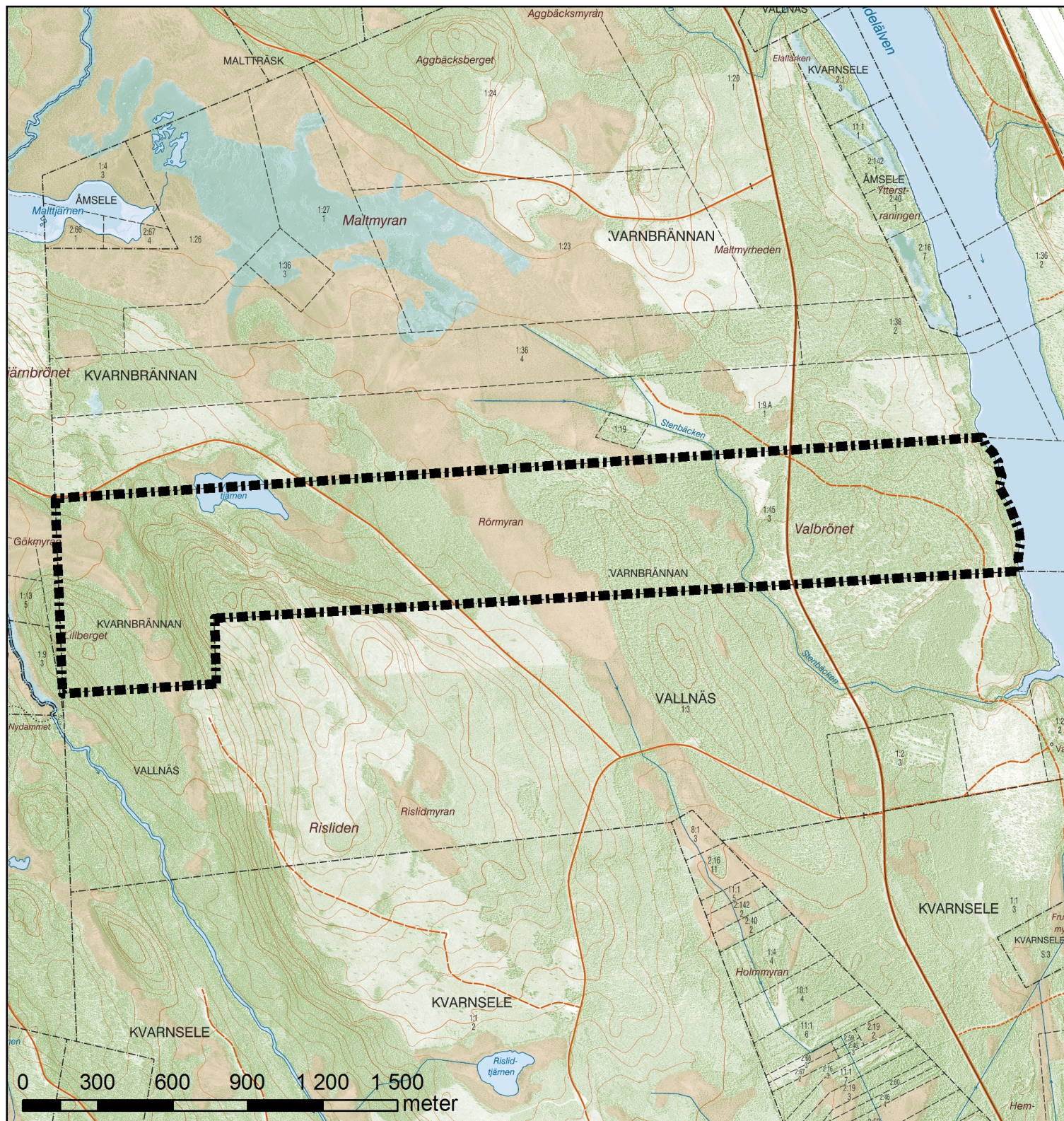
Julia Pettersson

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Skötselplan
3. Hur man överklagar

Sändlista

Havs- och vattenmyndigheten, Box 11930, 404 39 Göteborg,
havochvatten@havochvatten.se
Karl David Forsgren, Backenvägen 24, 922 75 ÅMSELE
Lantbrukarnas Riksförbund, Mats Granath, Västra Esplanaden 19,
903 25 UMEÅ, mats.granath@lrf.se
Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Sture Gustafsson,
Storgatan 55 E, 919 31 ÅSELE
Naturvårdsverket, 106 48 STOCKHOLM,
registrator@naturvardsverket.se
Ran, Göran Jonsson, Sandås 203, 924 94 SORSELE,
rans.sameby@gmail.com
Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM,
registrator@raa.se
SGU, Box 670, 751 28 UPPSALA, sgu@sgu.se
Skogsstyrelsen, 551 83 JÖNKÖPING, skogsstyrelsen@skogsstyrelsen.se
Vindelns kommun, 922 81 VINDELN, vindelns.kommun@vindeln.se
Vindelälvs kommunerna ekonomisk förening, Leopold Sjöström,
leopold@vindelalven.se

Naturresevat

Kvarnbrännan

Vindelns kommun

Västerbottens län

Bilaga 1 till beslut
med dnr 511-2021-2013

Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2 till Beslut om bildande
av Kvarnbrännans NR, Vindelns
kommun.

Skötselplan

Datum
2016-09-12

Ärendebeteckning
511-2021-2013

1(10)

SKÖTSELPLAN FÖR KVARNBRÄNNANS NATURRESERVAT I VINDELNS KOMMUN

Foto: Julia Pettersson, Länsstyrelsen

Länsstyrelsen i Västerbottens län

Storgatan 71B

901 86 Umeå

1. Syfte med säkerställande och skötsel

Syftet med naturreservatet är att vårda och bevara värdefulla naturmiljöer i form av brandpräglade sandbarrskogar, barrblandskogar och andra ingående naturtyper samt områdets helhetsvärden i form av ett sammanhängande naturlandskap med i huvudsak orörd karaktär. Syftet är också att vårda och bevara den biologiska mångfalden knuten till dessa miljöer. Inom ramen för bevarandet av naturmiljöer ska reservatet också tillgodose behovet av områden för friluftslivet.

Syftet ska huvudsakligen uppnås genom naturvårdsbränning och genom att naturmiljöerna får utvecklas fritt genom intern dynamik. Det ska även finnas möjlighet att vidta bränningsefterliknande åtgärder. Vid behov ska viltstängsling kunna utnyttjas. På mindre delar som nyligen avverkats eller delar med ungskog ska lövgynnande åtgärder kunna utnyttjas. Hydrologiskt påverkade våtmarker och vattendrag ska kunna restaureras. Informationsskyltar sätts upp för att underlätta för allmänhetens friluftsliv.

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Kvarnbrännan
Dossiernummer	2402322
NVR-id	2045069
Kommun	Vindeln
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	Kvarnbrännan ligger 2,5 km NV om Åmsele, Ekokarta 22J 2c-d och 22J 3c-d, mittkoordinat: 704591, 7165216 (SWEREF99TM)
Naturgeografisk region	32c, norra Norrlands barrskogsområden och bergkullslätter
Gräns	Se beslutscharta, bilaga 1 till beslutet.
Markägarkategori	Enskilda
Fastighet	KVARNBRÄNNAN 1:45
Förvaltare	Länsstyrelsen
Totalareal	218,4 hektar
Landareal	215,8 hektar
Areal produktiv skog	181,0 hektar

2.2 Naturtypsindelning

Naturtyp enligt NNK ¹	Natura2000-kod	Areal (ha)
Sjö	3100	2,8
Öppen icke-naturtyp	6960	3,1
Öppna mossar och kärr	7140	12,8
Obestämt öppet rikkärr/annan öppen myr	7820	5,9
Västlig taiga	9010	151,2
Skogbevuxen myr	9740	14,6
Icke-naturaskog	9900	27,9
		Längd (m)
Mindre vattendrag, < 3 m	126	617,4

¹ Natura-naturtypskartans naturtyper, kartering enligt Naturvårdsverket.

2.3 Beskrivning av reservatet

Kvarnbrännan är beläget cirka 2,5 km nordväst om Åmsele i Vindelns kommun. Området är 500 meter brett och sträcker sig knappt 4 km från Vindelälven i öster till Lillberget i väster. Höjdskillnaden är drygt 100 meter från älvens nivå upp till den högsta punkten på Risleden i väster som når lite drygt 300 meter över havet.

Berggrunden består i huvudsak av medel-grovkornig granit och här finns ett par otydliga longitudinella moränryggar. Den östra delen av området ligger under högsta kustlinjen medan höjderna i väster ligger över högsta kustlinjen.

Kvarnbrännans naturreservat är rödmarkerat på kartan.

Ovanför älvbrinken breder en småkuperad platå ut sig på sandiga sediment och sanddyner. Här står en sandtallskog på mager lav- och lingondominerad

mark med naturskogsstrukturer och gamla tallar. Skogen är mycket gammal, mellan 200-300 år, med spridda tallar över 300 år. Skogen är flerskiktad, gruppställd med träd i alla ålderskategorier och allmänna mängder död ved i form av torrträd, gamla lågor, lumpade toppar och nydöda tallar. I området finns ett stort antal rödlistade och sällsynta marksvampar som är beroende av skogens goda trädkontinuitet. Här finns mindre delar med yngre, ca 90-årig tallskog, men även i dessa bestånd finns en trädkontinuitet som gynnar marksvampsfloran.

Längre västerut vidtar barrblandskogar och tallskogar på siltiga älvsediment och blockfattig, sandig morän upp mot Rörmyran. Dessa skogar är heterogena med åldrar kring 110-140 år men med stor åldersspridning och träd upp till 250 år. Mängden död ved varierar från sparsam till allmän. Här finns även mer homogena delar med äldre, likåldrig tallskog.

Väster om denna del vidtar brantare sluttningar, med omväxlande berg i dagen och morän med tunt jordtäckte ända upp på toppen av Rislidens norra del. Här finns fuktigare stråk med ett rikligt inslag av gammal gran och grova granlågor. Här växer hänglavsrik granskog och tallskog kring 120-160 år samt partier med barrblandskog med stort inslag av gammal säg och asp. I de mest lövrika delarna finns död lövved, inklusive asp- och sälglågor samt stråk med lågörter. På Rislidens västra sluttning ner mot Gökmyran finns ett stråk med gransumpskog.

Kvarnbrännan hyser en mycket rik marksvampsflora. På bilderna syns fyra sällsynta och rödlistade marksvampar som trivs i reservatets sandtallskogar: skrovlig taggsvamp (uppe t.v.), smultronkantarell (uppe t.h.), tallgråticka (nere t.v.) och blå taggsvamp (nere t.h.). Foto: Länsstyrelsen.

Gamla spår av dimensionsavverkning och plockhuggning finns spritt i området men annars är påverkansgraden överlag låg, undantaget för ett par mindre kalhyggen och ungskogar i områdets kanter samt ett nyupptaget hygge på Lillberget.

I områdets östra del, väster om en skogsbilväg, skär Stenbäcken, ett biflöde till Vindelälven, genom området. Bäckens är smal och djupt nedskuren i sandiga sediment. Botten är sandig och bäcken är relativt långsamflytande. Bäckens har rätats ut i vissa delar.

De två våtmarksområdena i området, Rörmýran och Gökmyran, är båda en del av Maltmyran som klassats med högsta naturvärde, klass 1, i våtmarksinventeringen. Myrarna är fattiga-intermediära och har överlag en ostörd hydrologi. Rörmýran är en blandmyr med omväxlande mossetuvor och starrbevuxet kärr. Fläckvis finns brunmossor i bottenskiktet och i kanten på blötare delar växer bladvass. Myren är glest bevuxen med senvuxna tallar. Gökmyran är huvudsakligen av tallbevuxen mossetyp med risvegetation men i de centrala delarna löper drag med kärrvegetation. I området ingår även delar av en mindre tjärn, Vorrjtjärnen.

Kvarnbrännans naturskogar är mycket artrika och ett stort antal rödlistade och ovanliga arter har påträffats i området (se bilaga 2). I området finns ett flertal fynd av hotade marksvampar och rödlistade insekter, däribland goliatmusseron, smultronkantarell, tallgråticka och skrovlig flatbagge (ingår i *Åtgärdsprogrammet för skalbaggar på äldre död tallved*). Dessa fynd är särskilt intressanta och visar områdets höga värden knutna till gammal, öppen, brandpräglad sandtallskog med lång trädkontinuitet och död tallved. Av smultronkantarell finns endast två tidigare fynd i Västerbottens län utöver det från Kvarnbrännan och ca 25 kända lokaler i landet.

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i 4 skötselområden med utgångspunkt från de övergripande naturtyperna i området (bilaga 1). För varje skötselområde redovisas bevarandemål och skötselåtgärder. Skötselområdets bevarandetillstånd anses gynnsamt när bevarandemålen är uppnådda.

3.1 Skötselområde 1, brandpräglade sandbarrskogar och barrblandskogar med naturvårdsbränning (164 ha)

Skötselområdet består av majoriteten av skogsmarken i området. Skogen domineras av tall och stora delar av tallskogen står på sandiga sediment. I friskare delar växer barrblandskog. Mängden död ved varierar över området från mycket sparsam till allmän. I området finns spår av tidigare skogsbränder i form av igenvallade brandljud och kolade stubbar.

I sluttningen upp mot Risliden finns en lövrik barrblandskog som har karaktären av en gammal lövbränna. Brandljud förekommer i både tall, gran och björk. Skogen är produktiv. Gamla och grova vårtbjörkar och aspar förekommer allmänt samt spridda sälgar. Lövträden står relativt öppet och på kort sikt hotas de inte i särskilt stor utsträckning av granens inväxning.

Från området finns fynd av skrovlig flatbagge (*Calitys scabra*). Arten ingår i *Åtgärdsprogrammet för skalbaggar på äldre död tallved*. I Norrland påträffas arten huvudsakligen i några decennier gammal tallved i öppet läge, främst i bränd skog och i mycket glesa bestånd.

I området finns även fynd av ett stort antal rödlistade marksvampar som bland annat kräver ljusöppen skog med lång trädkontinuitet och glest marktäckte. Flera av dessa arter gynnas därför troligen i stor utsträckning av brand.

Bevarandemål

Skötselområdet präglas huvudsakligen av naturliga processer såsom brand, trädens åldrande och döende, stormfällningar, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen. Skogens struktur och sammansättning är påverkad av brand eller motsvarande störning. I perioder efter en störning kan områden vara öppna och luckiga med nya spirande trädgenerationer och tunt marktäckte. I senare stadier kan skogen vara mer sluten. Vissa mindre delar av skogen är naturligt fuktiga eller blöta och kommer därför att brinna väldigt ytligt eller inte alls, vilket är en del av dynamiken i ett brandpräglat landskap. Normalt hyser beståndet betydande mängder död ved. Typiska arter förekommer. Arealen taiga är minst 162 ha.

Skötselåtgärder

Naturvårdsbränning

Fram till en bränning ska området formas av naturliga processer. Det innefattar även att spontana bränder kan tillåtas. Skötseln ska vara naturvårdsbränning där det är tekniskt möjligt. Skötselområdet ska delas upp och brännas i mindre delar. Exakt avgränsning för de enskilda naturvårdsbränningarna tas fram i samband med den brandplan som görs inför varje enskild bränning. Den lövrika barrblandskogen på Rislidens östsluttning bör inte brännas i närtid utan på lång sikt. De östra delarna av reservatet ligger i en bränningstrakt (Skatan-Åsträsk) och har prio 1.

Bränningsefterliknande åtgärder

Det ska finnas möjlighet att vidta åtgärder som ersätter en naturvårdsbränning på delar av området, främst för att gynna arter knutna till död tallved. Exempel på sådana åtgärder är olika typer av ringbarkning för att skapa döda, döende och försvagade tallar. Denna åtgärd kan även vidtas i ett område innan en eventuell bränning. Allt virke lämnas i skogen.

Stängsling

Om den föryngring som kommer efter en bränning bedöms ha dåliga förutsättningar att utvecklas på grund av intensivt bete ska möjligheten att bygga hägn övervägas och kunna utnyttjas.

3.2 Skötselområde 2, nyupptaget hygge och ungskog med markberedning/hyggesbränning samt röjning av tall (18 ha)

Den västra delen av skötselområdet består av ett nyupptaget kalhygge som varken markberetts eller planterats. Fältskiktet består huvudsakligen av blåbärris samt enstaka rotskott eller plantor av vårtbjörk, sälg, asp och rönn. Den östra delen består av en tallungskog.

Bevarandemål

Skötselområdet ska på sikt utvecklas till en lövrik barrskog. Skötselområdet präglas på sikt av naturliga processer såsom trädens åldrande och döende, stormfällningar, brand, insekters och svampars nedbrytning av ved samt nyetablering av träd i skogen.

Skötselåtgärder

Markberedning

För att gynna etableringen av lövträd ska den västra delen av skötselområdet kunna markberedas, antingen maskinellt eller genom bränning. Om området bränns ska bränningen vara hård så att humuslagret konsumeras och mineraljorden blottas. Detta för att gynna föryngringen av lövträd.

Röjning av barrträd

För att gynna befintliga lövträd och uppkomst av lövföryngring ska röjning av planterad tall kunna genomföras i den östra delen av skötselområdet.

Stängsling

Området/delar av området ska kunna stängslas för att motverka älgbete och därmed gynna lövuppslaget.

3.3 Skötselområde 3, våtmarker med fri utveckling (33 ha)

Skötselområdet omfattar alla öppna och skogsklädda våtmarker i området. De två våtmarksområdena i området, Rörmyran och Gökmyran, är båda en del av Maltmyran som klassats med högsta naturvärde, klass 1, i våtmarksinventeringen. Myrarna är fattiga-intermediära och har överlag en ostörd hydrologi. Det finns inga kända diken inom reservatet, däremot finns diken utanför reservatet som kan påverka våtmarkernas hydrologi i viss utsträckning.

Bevarandemål

Skötselområdet präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör dessa naturtyper till. Våtmarkerna har en intakt, naturlig hydrologi. I historisk tid har branden många gånger berört även våtmarkerna i naturlandskapet i varierande utsträckning. Ibland har myrarna brunnit, ibland har de fungerat som en naturlig brandgräns. Av det skälet

kan myrarna vid en naturvårdsbränning av skog tillåtas brinna som en del av en naturlig process. Typiska arter förekommer. Arealen våtmark är minst 33 ha.

Skötselåtgärder
Fri utveckling.

3.4 Skötselområde 4, sjö och vattendrag med huvudsakligen fri utveckling (3 ha)

Skötselområdet utgörs av en sträcka av Stenbäcken, ett biflöde till Vindelälven (SE718190-165882 i Vatteninformationssystem Sverige, VISS). Bäckens är smal och djupt nedskuren i sandiga sediment. Botten är sandig och bäcken är relativt långsamflytande. Bäckens har rätats ut i vissa delar. Vindelälven, inklusive biflödet Stenbäcken, är ett nationellt särskilt värdefullt vatten samt ett utpekad Natura 2000-område (SE0810435). I skötselområdet ingår även Vorrjärnens södra halva.

Bevarandemål

Skötselområdet ska huvudsakligen präglas av naturliga processer med de strukturer och artsamhällen som hör till denna naturtyp. Vattendraget ska ha en intakt, naturlig hydrologi. Typiska arter förekommer. Arealen sjö och vattendrag är minst 3 ha.

Skötselåtgärder

Skötselområdet ska i huvudsak lämnas för fri utveckling utan skötselåtgärder. Vid behov ska Stenbäcken kunna restaureras.

4. Mål och åtgärder för friluftslivet

Tillgängligheten till reservatet är god då två bilvägar korsar reservatet. Områdets öppna och böljande sandtallskogar är mycket lättvandrade. I reservatets östra del går en skoterled som delvis sammanfaller med Vindelälvsleden. Vindelälvsleden används för bland annat vandring, löpning, ridning, skidåkning, skotertrafik och cykling. Leden fortsätter ner mot Åmsele samhälle.

Mål för friluftslivet

Det övergripande målet för friluftslivet är att reservatet är tillgängligt för naturupplevelser, rekreation och naturstudier utifrån sina befintliga förutsättningar. Det är möjligt att på olika sätt få information om naturreservatet inför och under besök i området. Information om reservatet finns också i lämplig omfattning via internet eller andra tekniska lösningar.

Informationen i området förhöjer upplevelsen av besöket genom att den är lättläst och fokuserar på upplevelser i området samt har informativa kartor. Informationen bidrar till att syftet med områdesskyddet uppnås. Områdets skylt är i gott skick och underlättar för besökare att uppleva området.

Åtgärder för friluftslivet

En informationsskylt, utformad i enlighet med Naturvårdsverkets anvisningar, ska sättas upp och underhållas i anslutning till reservatet. Förslag på lämplig plats för informationsskylt redovisas i bilaga 1. Det ska på skylten finnas en karta över reservatet, en lägesbeskrivning av skyltens plats i förhållande till reservatet samt en kort beskrivning av naturmiljöerna och föreskrifter för allmänheten.

Information om Kvarnbrännans naturreservat på länsstyrelsens webb, via appar och andra tekniska lösningar publiceras utifrån tillgängliga resurser och prioriteringar tillsammans med information om andra naturreservat i länet.

5. Övriga anläggningar

I reservatet finns en skoterled som delvis sammanfaller med Vindelälvsleden (se bilaga 1). Vindelälvsleden förvaltas av Vindelälvs kommunernas ekonomiska förening. Reservatet korsas även av ett par vägar.

6. Nyttjanderätter

Jakt och fiske får bedrivas av jakt- och fiskerättsinnehavare enligt gällande lagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt	Se bilaga 1	1
Naturvårdsbränning	Skötselområde 1	1
Bränningsefterliknande åtgärder	Skötselområde 1	2
Viltstängsling	Skötselområde 1	2
Markberedning, maskinellt eller genom bränning	Skötselområde 2	1
Viltstängsling	Skötselområde 2	1
Röjning av barrträd	Skötselområde 2	2
Restaurering av vattendrag	Skötselområde 4	3

¹Siffran anger prioriteringsordning om genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

9. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även utmärkningar och skyltar inom reservatet. Brister och fel ska dokumenteras och åtgärdas.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

9.1 Uppföljning av skötselåtgärder

I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning.

9.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden (bilaga 1) och enligt indelningen i naturtyper för basinventering av skyddad natur.

Bilagor

1. Karta över skötselområden och anläggningar
2. Artlista

*Bilaga 2 till Skötselplan för Kvarnbrännans naturreservat i Vindelns kommun,
dnr: 511-2021-2013.*

Följande naturvårdsarter har noterats i Kvarnbrännans naturreservat. Hotkategori redovisas enligt Artdatabankens Rödlista 2015 där NT = nära hotad och VU = sårbar. Antalet rödlistade arter är 34 st (5 VU och 29 NT).

Svampar

blå taggsvamp	NT
doftticka	VU
dropptaggsvamp	
gammelgransskål	NT
goliatmusseron	VU
granticka	NT
gräddporing	VU
gränsticka	NT
nordtagging	NT
orange taggsvamp	NT
skarp dropptaggsvamp	
skrovlig taggsvamp	NT
smultronkantarell	VU
stjärntagging	NT
stor aspticka	NT
tallgråticka	VU
tallriskä	NT
talltaggsvamp	NT
tallticka	NT
trådticka	
ullticka	NT
vaddporing	NT
veckticka	NT
violmussling	NT
vitplätt	NT

Lavar

bårdlav	
dvärgbägarlav	NT
garnlav	NT
kolflarnlav	NT
korallblylav	
kortskaftad ärgspik	NT
liten spiklav	
luddlav	
lunglav	NT
mörk kolflarnlav	NT
skinnlav	
stuplav	
violettblå tagellav	NT

Mossor

bollvitmossa	
gul parasollmossa	
röd parasollmossa	

Kärlväxter

Knärot	NT
spindelblomster	

Insekter

mindre mörghorre	
reliktböck	NT
skrovlig flatbagge	NT
vågbandad barkböck	

Fåglar

tofsmes	
tretåig hackspett	NT

Däggdjur

utter	NT
-------	----

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3

Datum

2016-09-12

Ärendebeteckning

511-2021-2013

1(1)

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (511-2021-2013),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt bör de bifogas.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen i Västerbottens län
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 17 oktober 2016**, annars kan inte överklagandet tas upp.